

MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA

6/2026. sz. állásfoglalás_Fegyelmi bizottság

A kérdező az alábbi tényállást fogalmazta meg:

Az „Könyvvizsgáló” Kft. a 2025. december 31-i fordulónapra vonatkozóan egy könyvvizsgálatra nem kötelezett társaság (továbbiakban „A társaság”) által elszámolt értékhelyesbítést felülvizsgálta a Számviteli törvény 59. § (2) alapján és arról az ISA 805 EGYEDÜLI PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKNAK ÉS EGY PÉNZÜGYI KIMUTATÁS KONKRÉT ELEMEINEK, SZÁMLÁINAK VAGY TÉTELEINEK KÖNYVVIZSGÁLATAI standard alapján jelentést bocsátott ki.

Egy könyvvizsgálatra nem kötelezett társaság (továbbiakban „B” társaság) beolvadását tervezik „A” társaságba, mely társaságok vagyonszerkezetük könyvvizsgálatára a „Könyvvizsgáló” Kft.-t kérték fel. „B” társasággal a „Könyvvizsgáló” Kft. nem létesített korábban üzleti kapcsolatot., „A” társaság számára pedig kizárólag az értékhelyesbítés felülvizsgálatát végeztük.

Társaságunk megvizsgálta az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény alábbi előírását:

„A vagyonszerkezet-tervezeteket és a vagyonszerkezet-tervezeteket könyvvizsgálóval is ellenőriztetni kell, ha az átalakuló jogi személy a számviteli törvény előírása alapján könyvvizsgálatra kötelezett. Nem jogosult erre a jogi személy állandó könyvvizsgálója és az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyonszerkezet-tervezet fordulónapját megelőző két üzleti évben a jogi személy számára könyvvizsgálatot vagy a nem pénzügyi vagyoni hozzájárulás értékének ellenőrzését végezte. A jogutód jogi személy állandó könyvvizsgálójává a jogi személy bejegyzésétől számított három üzleti éven belül nem jelölhető ki az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyonszerkezet-tervezeteket ellenőrizte. A könyvvizsgálót megillető jogosultságokra a Ptk. 3:38. § (1) bekezdését kell alkalmazni.”

A kérdező az alábbi kérdést tette fel:

Felváltható-e a „Könyvvizsgáló” Kft. részéről a könyvvizsgálatra nem kötelezett átalakuló társaságok vagyonszerkezetének a könyvvizsgálata, amennyiben a teljes munkacsoport - beleértve a személyében felelős könyvvizsgálót is – más, mint az a munkacsoport, amely az értékhelyesbítés felülvizsgálatát elvégezte? Az átalakulási személyében felelős könyvvizsgáló és munkacsoportjának valamennyi tagjának összeférhetetlenségével, függetlenségével és pártatlanságával kapcsolatban más aggály nem merül fel – kizárólag a hivatkozott jogszabályi helyben lévő korlátozó rendelkezés értelmezése.

1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8.

Tel.: 473-4500; Fax: 473-4510; E-mail: mkvk@mkvk.hu · Honlap: www.mkvk.hu

A Fegyelmi bizottság válasza:

Tárgy: Az ISA 805 standard alapján végzett könyvvizsgálati megbízás és az átalakulási vagyonmérleg-tervezetek könyvvizsgálata közötti összeférhetetlenség megítélése

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Fegyelmi Bizottsága a „Könyvvizsgáló” Kft. megkeresésében ismertetett tényállás alapján – a könyvvizsgálói függetlenségre és összeférhetetlenségre vonatkozó jogszabályi rendelkezések, valamint a közérdeket szolgáló könyvvizsgálói tevékenység alapelveinek figyelembevételével – az alábbi elvi állásfoglalást adja.

A megkeresés szerint a könyvvizsgáló társaság egy könyvvizsgálatra nem kötelezett gazdálkodó által a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 59. § (2) bekezdése alapján elszámolt értékhelyesbítés felülvizsgálatát végezte el, amelyről az ISA 805 „Egyedüli pénzügyi kimutatásoknak és egy pénzügyi kimutatás konkrét elemeinek, számláinak vagy tételeinek könyvvizsgálatai” című standard alapján könyvvizsgálói jelentést bocsátott ki.

Ezt követően ugyanazon gazdálkodó társaság átalakulásához kapcsolódó vagyonmérleg-tervezetek könyvvizsgálatára kíván megbízást vállalni oly módon, hogy az átalakulási könyvvizsgálatot más személyében felelős könyvvizsgáló és más munkacsoport végezné.

A kérdésre adott válaszhoz szükséges a jogszabályi háttér felmérése.

A számviteli törvény a kérdésben is hivatkozott 59. §. (2) bekezdése így fogalmaz:

"(2) Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni."

Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről és szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény 4. § (6) bekezdése szerint nem jogosult az átalakulási vagyonmérleg-tervezetek könyvvizsgálatára az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyonmérleg-tervezet fordulónapját megelőző két üzleti évben a jogi személy számára könyvvizsgálatot vagy a nem pénzügyi vagyoni hozzájárulás értékének ellenőrzését végezte.

A könyvvizsgálati törvény 3. §. (1) bekezdése definiálja a jogszabály alapján kötelező könyvvizsgálói tevékenység fogalmát.

"3. § (1) E törvény alkalmazásában jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység

d) a könyvvizsgálók jogszabályban meghatározott egyéb feladatának elvégzése."

Fentiek szerint nyilvánvaló, hogy jogszabályban meghatározott könyvvizsgálói tevékenységnek, azaz könyvvizsgálatnak számít az értékhelyesbítés könyvvizsgálói felülvizsgálata is, abban az esetben is, ha nem az állandó könyvvizsgáló végzi. Így fő szabály szerint nem vállalható el ebben az esetben az átalakulás könyvvizsgálata, mivel még nem telt el a törvényben meghatározott két üzleti év.

Meg kell még vizsgálni azt a szempontot is, hogy másik munkacsoport esetében sérül-e a könyvvizsgálói függetlenség.

Az alapvető jogszabályok a könyvvizsgálati törvényben e tekintetben az alábbiak:

„61. § (1) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló társaság a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége során köteles a) a függetlenségét megőrizni, és b) objektív, pártatlan véleményt formálni.

2) A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló társaság nem vehet részt megbízója döntéseinek meghozatalában.

3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység (ideértve a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtását is) eredményét közvetlenül vagy közvetve befolyásolni képes más személyekre is vonatkozik.

62.§. (2) *A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló társaság jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízást csak akkor vállalhat el, ha az a függetlenségét nem veszélyezteti.*

3) *A kamarai tag könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló társaságnak a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során a függetlenségét fenyegető veszélyeket (ideértve különösen a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló társaság, annak hálózata, valamint a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálat eredményét befolyásolni képes bármely személy, és a vizsgált gazdálkodó közötti pénzügyi, személyes, üzleti, munka- vagy egyéb viszony miatt fennáll az **önellenőrzés, érdekelttség**, érdekképviselő, bizalmi viszony vagy megfélemlítés veszélyét) folyamatosan figyelemmel kell kísérnie.*

(4) *Ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló társaság a függetlenségét fenyegető veszélyeket észlel, meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a veszély elhárítására vagy elfogadható szintre való csökkentésére. Ha ez nem lehetséges, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység nem végezhető el.*

(5) *A kamarai tag könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló társaságnak a függetlenségét ért veszélyeket és az elhárításukra tett intézkedéseket a könyvvizsgálati dokumentációban dokumentálnia kell.”*

A Fegyelmi Bizottság megállapítja, hogy az ISA 805 standard a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok rendszerének része, amely alapján a könyvvizsgáló kellő bizonyosságot nyújtó könyvvizsgálati eljárásokat hajt végre és könyvvizsgálói jelentést bocsát ki. E megbízás ezért jellegét tekintve könyvvizsgálati megbízásnak minősül.

A kérdésben szereplő esetben az a könyvvizsgáló társaság könyvvizsgálná az átalakulást, amely könyvvizsgáló társaság vizsgálta felül az értékhelyesbítést, ráadásul igen rövid időközzel. Így ugyanazon könyvvizsgáló társaság egyik munkacsoportja vizsgálja felül az értékhelyesbítés összegét az egyik, átalakulásban érintett társaságnál, e mellett ugyanazon könyvvizsgáló társaság másik munkacsoportja az átalakulás keretében ugyanezt az értékhelyesbítést a vagyonszerűségek könyvvizsgálata keretében ellenőrzi (önellenőrzés veszélye). Mivel mindkét tevékenység díjazás ellenében történne, így a könyvvizsgáló társaságnak mindkét viszonylatban anyagi érdekeltisége lenne (érdekelttség veszélye). E két tényező külön-külön és együttesen még inkább a könyvvizsgálói függetlenséget veszélyezteti.

A bizottság véleménye szerint, ha elvállalná a könyvvizsgáló társaság az átalakulás könyvvizsgálatát, fennállna az önellenőrzés és az érdekelttség veszélye is, attól függetlenül, hogy ugyanazon könyvvizsgáló társaságban személyében más felelős könyvvizsgáló és más munkacsoport végezné a két külön könyvvizsgálatot.

Jelen elvi állásfoglalás a Fegyelmi bizottság szakmai álláspontját tükrözi a rendelkezésre álló tényállás alapján. Az elvi állásfoglalás nem minősül kötelező erejű jogértelmezésnek, nem keletkeztet jogot vagy kötelezettséget, és nem helyettesíti az egyedi ügyben eljáró bíróság vagy más hatóság jogértelmezését.

Szárszó György s.k.
a Fegyelmi bizottság elnöke